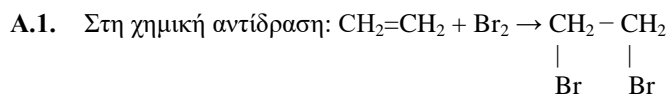

ΧΗΜΕΙΑ

Ο.Π. ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΘΕΜΑ Α. Σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις να επιλέξετε τη σωστή απάντηση.

Ο υβριδισμός κάθε ατόμου C μετατρέπεται από sp^2 σε sp .

- (α). Το μόριο του βρωμίου είναι οξειδωτικό σώμα.
- (β). Το κάθε άτομο βρωμίου προσλαμβάνει ένα ηλεκτρόνιο.
- (γ). Το κάθε άτομο άνθρακα στο μόριο του αιθενίου οξειδώνεται καθώς ο αριθμός οξειδωσής του αυξάνεται από +2 σε +3.

A.2. Σε δοχείο έχει αποκατασταθεί η ισορροπία : $\text{A}_{(g)} + \text{B}_{(g)} \leftrightarrow \text{E}_{(g)}$. Η πίεση στο δοχείο βρέθηκε w atm. Στην κατάσταση ισορροπίας υποδιπλασιάζεται ο όγκος, ενώ η θερμοκρασία παραμένει σταθερή και η τελική πίεση των αερίων βρέθηκε z atm. Για τις τιμές w και z ισχύει:

- (α). $w = z$
- (β). $w < z < 2w$
- (γ). $w = z/2$
- (δ). $z > 2w$

A.3. Γνωρίζοντας ότι υδατικό διάλυμα άλατος NaB 0,01 M έχει στους 25°C $\text{pH} = 9$, ισχύει:

- (α). Υδατικό διάλυμα του οξέος HB 0,1 M, έχει $\text{pH} = 1$ στους 40°C .
- (β). Υδατικό διάλυμα NaB 0,01 M, έχει $\text{pH} < 9$ στους 30°C .
- (γ). Αν το διάλυμα αραιωθεί τότε τα mol OH^- μειώνονται.
- (δ). Υδατικό διάλυμα HB 0,01 M, έχει $\text{pH} < 4$ στους 15°C .

A.4. Δίνονται τα στοιχεία : ${}_7\text{A}$, ${}_{16}\text{B}$, ${}_{24}\text{Γ}$, ${}_{25}\text{Δ}$. Τα περισσότερα μονήρη ηλεκτρόνια στη θεμελιώδη κατάσταση έχει το:

- (α). A
- (β). B
- (γ). Γ
- (δ). Δ

A.5. Υδατικό διάλυμα ένωσης A έχει $\text{pH} = 12$, στους 25°C . Η ένωση A μπορεί να είναι:

- (α). $\text{HCOOCH}_2\text{CH}_3$
- (β). $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OK}$
- (γ). $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$
- (δ). $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$

ΘΕΜΑ Β.

B.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν σαν ΣΩΣΤΕΣ ή ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΕΣ αιτιολογώντας τον χαρακτηρισμό σας.

- (α). Τα τροχιακά του ιόντος ${}^3\text{Li}^{+2}$ έχουν ενέργεια που καθορίζεται από το άθροισμα του κύριου κβαντικού αριθμού (n) και του αζιμουθιακού αριθμού (l).
- (β). Το H_2O_2 μπορεί να λειτουργήσει και σαν οξειδωτικό και σαν αναγωγικό σώμα.
- (γ). Σε υδατικό διάλυμα HCOOH , αν προστεθεί αέριο HCl , χωρίς να μεταβληθεί πρακτικά ο όγκος του διαλύματος, τότε η $[\text{HCOO}^-]$ αλλά και η $[\text{H}_3\text{O}^+]$ μειώνονται.
- (δ). Η ενέργεια δεύτερου ιοντισμού του ${}_{19}\text{K}$ είναι μεγαλύτερη από την ενέργεια δεύτερου ιοντισμού του ${}_{20}\text{Ca}$.
- (ε). Η 2-μέθυλο, 2-βουτανόλη μπορεί να προκύψει με προσθήκη με προσθήκη H_2 καταλυτικά σε καρβονυλική ένωση.

Μονάδες: 5

B.2. Σε δοχείο σταθερού όγκου, υπό σταθερή θερμοκρασία, εισάγονται ποσότητες $\text{A}_{(s)}$ και $\text{B}_{(g)}$, οπότε πραγματοποιείται η αντίδραση: $\text{A}_{(s)} + 2\text{B}_{(g)} \rightarrow x\text{Γ}_{(g)} + \Delta_{(g)}$.

- (α). Διαπιστώνουμε ότι κατά τη διάρκεια της αντίδρασης η ολική πίεση των αερίων παραμένει σταθερή. Να βρεθεί η τιμή του x.
- (β). Κατά τη διάρκεια των δύο πρώτων λεπτών της αντίδρασης παρατηρούμε ότι εκλύεται θερμότητα ίση με ω kJ. Να εκτιμήσετε αν κατά τη διάρκεια των επόμενων δύο λεπτών (δηλαδή από $t = 2 \text{ min} \rightarrow t = 4 \text{ min}$ θα ελευθερωθεί θερμότητα μεγαλύτερη, μικρότερη ή ίση από ω kJ.

Μονάδες: 6

B.3.

(α). Να γράψετε τους συντακτικούς τύπους των παρακάτω οργανικών ενώσεων:

- i. Είναι κορεσμένη μονοκαρβονυλική ένωση, η οποία με πλήρη οξείδωση από όξινο διάλυμα $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ παράγει αέριο προϊόν.
- ii. Είναι αλκυλαλογονίδιο με 5 άτομα C που δεν μπορεί να αφυδραλογωνωθεί από αλκοολικό διάλυμα KOH
- iii. Είναι η απλούστερη κορεσμένη μονοκαρβονυλική ένωση που δεν ανάγει το αμμωνιακό διάλυμα νιτρικού αργύρου.
- iv. Είναι ένωση του τύπου $\text{C}_3\text{H}_x\text{O}$, στην οποία όλα τα άτομα άνθρακα συνδέονται μεταξύ τους αποκλειστικά με σ δεσμούς και δεν αντιδρά με Na , ενώ με επίδραση αλκαλικού διαλύματος δεν δίνει ίζημα.
- v. Είναι το απλούστερο και δραστικότερο αλκυλαλογονίδιο στις αντιδράσεις υποκατάστασης.

Μονάδες: 5

(β). Να γράψετε τις αντιδράσεις των παρακάτω οργανικών ενώσεων με περίσσεια νερού, σε κατάλληλο περιβάλλον:

- i. Προπίνιο
- ii. Ισοπρόπυλο-μαγνήσιο-χλωρίδιο
- iii. Προπανονιτρίλιο
- iv. Μεθανικός-Προπυλεστέρας
- v. Μεθυλαμίνη

Μονάδες: 5

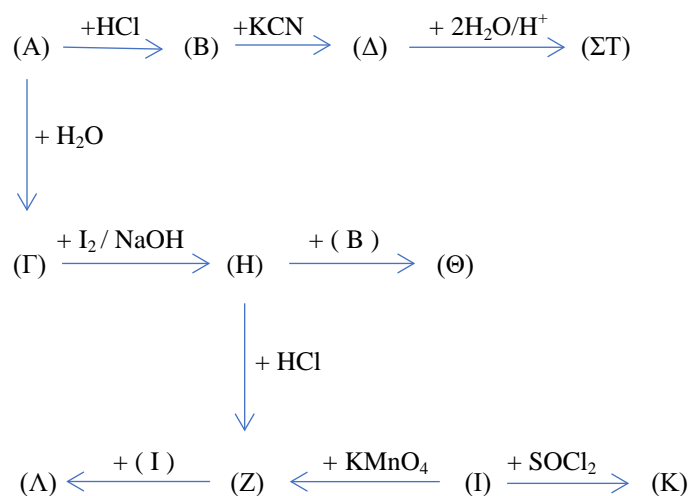
B.4. Δίνεται η ισορροπία: $N_{2(g)} + 3H_{2(g)} \rightleftharpoons 2NH_{3(g)}$, $\Delta H = 45 \text{ Kcal}$. Να εξηγήσετε πως θα μεταβληθούν (αύξηση, μείωση, καμία μεταβολή) τα mol της NH_3 , η απόδοση της αντίδρασης και η Kc σε κάθε μία από τις παρακάτω μεταβολές που θα επέλθουν στην κατάσταση ισορροπίας.

- (α). Μείωση θερμοκρασίας.
- (β). Μείωση του όγκου του δοχείου.
- (γ). Προσθήκη ποσότητας NH_3 .
- (δ). Προσθήκη ποσότητας HCl .

Μονάδες: 4

ΘΕΜΑ Γ.

Γ.1. Να βρεθούν οι Συντακτικοί Τύποι των ενώσεων Α έως Λ, εάν γνωρίζετε πως οι ενώσεις ΣΤ και Λ είναι ισομερείς.

Γ.2. Ισομοριακό μίγμα αποτελούμενο από μία κορεσμένη μονοσθενή αλκοόλη Α και ένα κορεσμένο μονοκαρβοξυλικό οξύ Β, εισάγεται σε δοχείο όγκου V και θερμοκρασίας $\theta^\circ \text{C}$, οπότε αποκαθίσταται η ισορροπία $A + B \rightleftharpoons \Gamma + \text{H}_2\text{O}$. Στη Χημική Ισορροπία ισχύει ότι $\alpha = 2 / 3$.

(α). Να βρεθεί η Kc της Ισορροπίας.

(β). Ίση ποσότητα του μίγματος με αυτή που περιέχεται στη Χημική Ισορροπία, χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη. Στο πρώτο μέρος προστίθεται διάλυμα I_2 / NaOH , οπότε σχηματίζονται 0,1 mol CHI_3 . Στο δεύτερο μέρος προστίθενται 2 L διαλύματος KMnO_4 συγκέντρωσης $C = 0,06 \text{ M}$ παρουσία H_2SO_4 . Να βρεθούν οι συντακτικοί τύποι των ενώσεων Α, Β και Γ, καθώς και οι αρχικές ποσότητες των Α και Β.

Μονάδες: 13

ΘΕΜΑ Δ.

Σε δοχείο όγκου $V = 10 \text{ L}$ εισάγονται ισομοριακές ποσότητες H_2 και Cl_2 , οπότε μετά από χρονικό διάστημα $\Delta t = 1 \text{ min}$ αποκαθίσταται η ισορροπία: $\text{H}_2 + \text{Cl}_2 \rightleftharpoons 2\text{HCl}$. Στη χημική ισορροπία βρέθηκε ότι η μέση ταχύτητα είναι $U_{\text{μέση}} = 0,2 \text{ M} \cdot \text{min}^{-1}$, ενώ η σταθερά της ισορροπίας είναι $K_c = 1$.

(α). Να βρεθούν οι αρχικές ποσότητες H_2 και Cl_2 , καθώς και η απόδοση της ισορροπίας.

Μονάδες: 7

(β). Από το μίγμα της ισορροπίας αφαιρούμε ποσότητα HCl υπο σταθερή θερμοκρασία, οπότε αποκαθίσταται νέα χημική ισορροπία. Η ποσότητα του HCl που αφαιρέθηκε χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη.

i. Το πρώτο μέρος προστίθεται σε 3 L διαλύματος CH_3NH_2 συγκεντρώσεως $C_2 = 1 \text{ M}$ χωρίς μεταβολή όγκου και προκύπτει διάλυμα Δ_1 με $\text{pH} = 10$. Να βρεθεί η ποσότητα του HCl που αφαιρέθηκε και η σύσταση του μίγματος στη νέα χημική ισορροπία.

Δίνεται η σταθερά ιοντισμού: $K_b\text{CH}_3\text{NH}_2 = 10^{-4}$

Μονάδες: 7

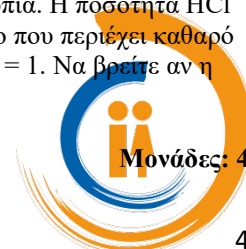
ii. Το δεύτερο μέρος προστίθεται σε 15 L διαλύματος Δ_2 που περιέχει CH_3COOH συγκεντρώσεως C και προκύπτει νέο διάλυμα Δ_3 όγκου 15 L στο οποίο ο βαθμός ιοντισμού του CH_3COOH έχει μεταβληθεί 100 φορές. Να βρεθεί η συγκέντρωση C του CH_3COOH και το pH του διαλύματος Δ_3 .

Δίνεται η σταθερά ιοντισμού: $K_a\text{CH}_3\text{COOH} = 10^{-5}$

Μονάδες: 4

(γ). Ελαττώνουμε τη θερμοκρασία του αρχικού μίγματος ισορροπίας, οπότε η θέση ισορροπίας μετατοπίζεται και αποκαθίσταται νέα χημική ισορροπία. Η ποσότητα HCl που περιέχεται στη νέα χημική ισορροπία διοχετεύεται σε δοχείο που περιέχει καθαρό H_2O στους 25°C , οπότε προκύπτει διάλυμα Δ όγκου 10 L με $\text{pH} = 1$. Να βρείτε αν η αντίδραση σχηματισμού του HCl είναι ενδόθερμη ή εξώθερμη.

Μονάδες: 4

(δ). Ογκομετρούμε διάλυμα NH_3 με πρότυπο διάλυμα HCl και προστίθεται δείκτης φαινολοφθαλεΐνης ($K_a = 10^{-8}$), οπότε παρατηρείται χρωματική αλλαγή όταν το διάλυμα έχει $\text{pH} = 8$ (Τελικό Σημείο). Να εξετάσετε αν υπάρχει σφάλμα ογκομέτρησης (θετικό ή αρνητικό) και να βρείτε το ποσοστό εξουδετέρωσης της NH_3 .

Δίνεται η σταθερά ιοντισμού: $K_b\text{NH}_3 = 10^{-5}$

Μονάδες: 3

Δίνεται στους 25°C : $K_w = 10^{-14}$.

Τα αριθμητικά δεδομένα του προβλήματος επιτρέπουν τις γνωστές προσεγγίσεις.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ – ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

